

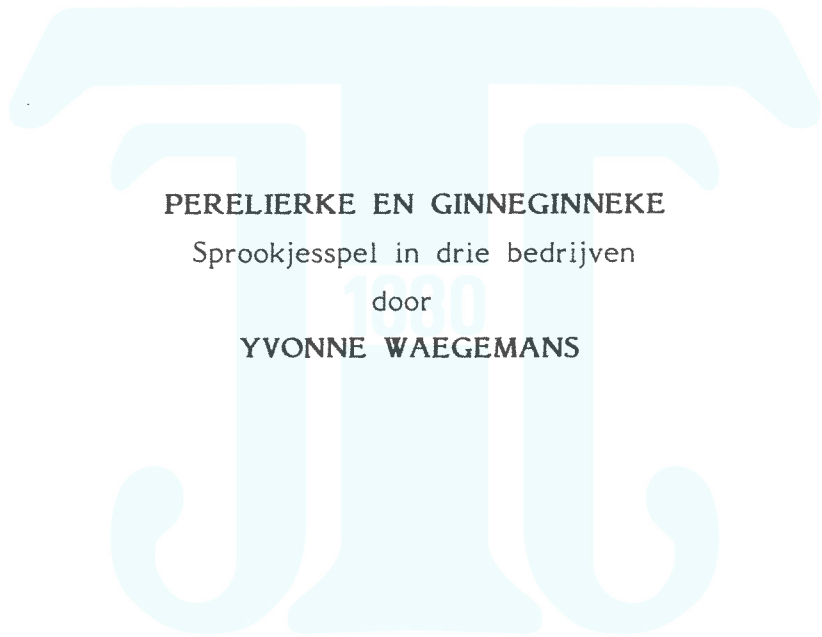
Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

PERELIERKE EN GINNEGINNEKE

Sprookjesspel in drie bedrijven

door

YVONNE WAEGEMANS

Naar "Kempische Vertelsels" door K. van den Oever

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1986

Treden op :

=====

Perelierke, kabouter-vedelaar.

Ego, oude heks.

Konijn-moeder.

Knagelijntje, haar zoon.

Boneco, de bosgeest.

Sterrenkruimel, een glimworm.

Kyrie, de Kabouterkoning.

Ginneginneke, het koningskind.

Wijsgeertje

Lepelsteelke

Druivelaarke

Erasmiekske

Valkenoogske

Hazewindeke

en andere Kabouters.

Kabouters.

Rozemarijntje, de elfenkoningin.

De elfen.

De koningin, moeder van Ginneginneke.

Beatrijs, voedster van Ginneginneke.

Feetje, nichtje van Ginneginneke.

kijkt naar de maan) Lief oud maantje laat uw goed gezicht over die wegelkens lachen opdat ik weten zou welken mij gedienschtig zijn moet. Speel nu niet verstopperke met mij, als 't u belieft?...Perelierke heeft uw licht zo nodig!...Oei! Neen! Steek uw hoofd niet achter die wolkenberg! Och!... Och! (het verdonkert, hij laat zich medeloos vallen tegen het heuvelke, tegen de maan pruilend, en zwaaiend met zijn rietje) Gij lelijke oude grootmoeder!

(Ego komt op. Oude heks. Gekromde grijphanden. Doet vals vriendelijk.)

EGO. Zo, zo, Perelierke...Wat voor wonderpredikatie zijt ge aan 't houden tegen de maan?...En wat doet ge zo heel alleen op dit nachtelijk uur?...Waarom zijt ge niet aan 't feesten met uw broerkens?

PERELIERKE(bezielt ietwat wantrouwend Ego). Daarover had ik het juist, Ego...Ik ben verdwaald, ziet ge...En 't is al zo donker geworden...De maan wil niet eens een beetje lichten...Ze steekt zich elke keer weg, kijk! Maar nu heb ik haar niet meer van doen...Zeg gij mij ne keer, Ego, welk een wegelke leidt naar de Muizenberg?

EGO(treedt glurend nader). Weet ge waarom er feest is in de Muizenberg, deze nacht?

PERELIERKE. Neen, Ego, ik was zo verbauwerd toen Haewindeke, de bode, mij de brief bracht van de koning, dat ik het puur vergeten te vragen heb... 't Is nog veel te vroeg voor het Koningsfeest...En het lentefeest is lang voorbij...Ik weet het niet. Er stond in die brief dat ik moest komen spelen, meer niet.

EGO. Luister, Perelierke...ik weet het wel.

PERELIERKE. Gij weet ook altijd alles...En altemets veel te veel.

EGO. Wees niet zo kriebelachtig, Perelierke...Toen ik langsheen de berg wandelde, hoorde ik een heel fijn stemmeke...Zo klaar als een zilveren klokske, en zo triestig als een droeve vioolsnaar...Ik kreeg zo 'n kompassie met het bevende, kristallen stemmeke...

PERELIERKE. Daar heeft geen een van m'n broerkens een kristallen stemmeke...

EGO. 't Was ook geen broerke, Perelierke, 't was een mensenkindje...een koningskindje.

PERELIERKE(ongelovig). Daar hapert iets in uw bovenkamer, Ego.

EGO. Neen, zeg ik...Ge zult het zelf zien.. 't Kindeke zal ziek worden van triestigheid, en van schrik van Kyrie's lange baard...Luister...Als ge dat prinseske bij mij brengt, dan zal ik u de weg tonen...Anders niet...

PERELIERKE(schrikkend). Wat zegt ge daar allemaal, Ego? Wat zou dat kindeke wel komen doen bij ons?

EGO. Kyrie heeft het gestolen...uit wraak.

PERELIERKE(kwaad). Kyrie steelt niets of nooit! Hoort ge dat?

EGO. Ge zult u overtuigen dat ik niet lieg. 't Meiske zal beter zijn bij mij, dan in de Muizenberg...Ik zal goed zijn, Perelierke... Als ge 't doet, geef ik u een fluwelen kostuumke, blauw als deze zomernacht, afgeboord met 't witte licht van de maan en met

zilveren sterren geborduurd...Wilt ge wel?
(legt haar grijphand op Perelierkes schou-
der)

PERELIERKE(wat in de war). Fluwelen kos-
tuumke, Ego?...En met zilveren sterrekens?
(kijkt naar z'n gelapt pakje)

EGO. Ja...ge zult er heel wat schoner mee
zijn dan in dit gelapt frakske...En een
rood zijden mutske, met zilveren kwispel,
gelijk Kyrie...Zeg ja, toe...

PERELIERKE(springt recht). Ik zeg neen!
Neen, Ego, ik doe het van me leven niet!
Wat peinst ge wel, dan? Liever liep ik in
mijn hemdeke, liever bleef ik de hele
nacht op dit bergske zitten! Neen! 't Zou
me knagen als een lelijke worm, hierbin-
nen! 't Zou m'n rust opeten, en ik zou er
van doodgaan...Neen, boze Ego!

EGO. Dan zal het kindeke sterven uit vre-
ze en angst, door uw schuld!

PERELIERKE(aarzelend). Zou het?... (plots)
Maar 't zou nog eerder sterven bij 't
zicht van je lelijke gevel, Ego! Pak u
weg! (zwaait vervaarlijk met zijn rietje)

EGO(boos). Dan blijft ge maar zitten, en
zult ge 't feest niet zien, lelijke Pere-
lier! (gaat verder)

PERELIERKE(brommend). Blijft ge maar zit-
ten! Blijft ge maar zitten!...Ba ja! Lie-
ver dat! Wel! Wel! Onze Kyrie heeft een
mensenkindeke op bezoek!...Gestolen?...Ik
geloof er niets van...Hij is er veel te
braaf voor, Kyrie...Och, ik ben toch een
sukkelaarké! (ziet opeens het konijntje)
Ei, wie is daar? (neemt een bril uit zijn
zak, kuist hem in volle haast, en kijkt

als naar een wondere planeet) Ha! ik ben gered! (hij trippelt naar het knabbelende konijntje, en maakt een buiging) M'n allerliefste konijntje, kunt ge me de weg niet wijzen naar de Muizenberg?

(Het konijntje spreekt niet en knabbelt verder. Perelierke kriebelt het met zijn rietje in de neusgaten. Het verschiet ineens, en niest zo hard, dat Perelierke achterover tuimelt, de beentjes in de lucht, van danige schrik. 't Konijntje beziet Perelierke eens, en lacht. Perelierke blijft nog een stondeke verdwaasd zitten.)

KONIJN. Beste heer Kabouter, ik zou heel geren uw vriendelijk verzoek in willigen maar ik moet hier wachten op mijn zoon... Ik mag heus niet weggaan...

PERELIERKE. Is uw zoon ver weg, liefste Konijntje?

KONIJN. Ik heb hem naar Boneco (spreek uit Bonetso) gezonden... Ge moet weten, mijn arme man is zeer ziek, en ik hoop dat Boneco de goede Bosgeest, hem wel genezen zal...

PERELIERKE. 't Is zeer spijtig voor uw man... Ik hoop met u op z'n rappe genezing, moederke Konijn.

KONIJN. Dank u, lief Kabouterke... Als ge ne keer bepeinst... Hij zat zo op z'n gemakke te knabbelen, ginder verre in dat grote wortelland... Ineens hoort hij een korte donderslag, en voelt grote pijn in zijn billen... Hij loop zoveel hij geven kan, maar nu kan hij geen pootje meer ver gaan... 't Doet hem hier zo zeer, och arme... (wijst op z'n zitvlak)

PERELIERKE. Ik heb veel kompassie met uw goede man, en zal hem ne keer komen bezoeken...Ik zal hem een beste zalfke meebrengen...Maar nu moet ik toch verder...(bezorgd) Maar langs waar?

KONIJN. Ge zult zeer welgekomen zijn, beste heer Kabouter.

PERELIERKE(bestudeert de wegen). 't Is toch om te schreien van triestigheid...En de nacht is al zo diep...Wat zal Kyrie nu wel zeggen?...Och, ik ben een ongelukkig Perelierke...(schreit)

KONIJN(springt nader en legt gemoedelijk z'n pootje op Perelierke's arm). Heer Kabouter, laat het u niet zo zeer aan 't hart komen...Ziet ge ginds dat kleine lichteke? Wel, dat is Knagelijntje, mijn zoon, met Boneco...Nu zal Knagelijntje u de weg wel tonen...

PERELIERKE. Dank u! Dank u mijn allerliefste konijntje! (streeft het kopke.)

(Komen op: Knagelijntje met Boneco, de Bosgeest en Sterrenkruimel. De Bosgeest is een zeer vriendelijke ouderling, gekleed als een soort monnik, en draagt een lange witte baard. Sterrenkruimel is een glimworm (een elektrisch lampje is bevestigd op zijn rug)

KONIJN(met een diepe buiging). Ik groet u, genadige heer en meester van dit bos...Mijn zoon heeft u wellicht al verteld waarom ik uw goedheid vandoen heb...Sta nu toe dat hij dit Kabouterke begeleide naar de Muizenberg...Het heeft, och arme, zijn weg verloren en wacht in droeve spanning.

PERELIERKE. Zo is het, genadige heer Bone-

co.

BONECO. En bedroeft u dat zo zeer, goed kabouterke?

PERELIERKE. Och ja, heer Boneco, mijn broerkens, zullen me verwachten met ongeduld, want er is een groot feest, deze nacht, en ik ben hun vedelaarke, om u te dienen.

BONECO(ernstig). Het is me telkens een vreugde te weten dat uw broerkens feest vieren, vedelaarke, maar nu baart het mij een grote droefheid, en kan ik hun feest niet zegenen....

PERELIERKE(verschríkt). O goede Bosgeest! Hebben mijn broerkens kwaad gedaan?

BONECO. Ja, vedelaarke, ze vieren feest om hun welgelukte wraak...

PERELIERKE. Wraak?...Zou 't dan toch waar zijn?

BONECO. Ik zie dat uw hoofdeken van die zaak nog niet doordrongen is, goed kabouterke...Kyrie heeft zich op de mensenkoning gewroken, door het koningskind te stelen...Dat is zeer lelijk, vedelaarke. (droef) Zeer lelijk....

PERELIERKE(met een snikske). Zeer lelijk!

BONECO. En omdat ik geen wraak wil in mijn domein, omdat ik vrede wil en goedheid... Want wraak, o kabouterke, in dit bos, zou zijn als een valse snaar in uw vedel, en 't zou pijn doen...Daarom zult gij, op mijn bevel, het koningskind verlossen en terug brengen naar haar ouders.

PERELIERKE(perpleks). Ikke?...Heb ik dat

allemaal goed verstaan?

BONECO. Schrikt ge daar zo zeer van?

PERELIERKE. Ik ben maar een klein kabouterke, heer Boneco?...Ikke...ben een beetje bang voor Kyrie...

BONECO. Kyrie moet ge niet vrezen...Die zal met mij afrekenen, zo gauw het kindeke door u verlost is...Wees maar gerust...Wilt ge die schone daad doen, vedelaarke?

PERELIERKE. Als het zo is...Als Kyrie niet geweldig kwaad zal worden...dan wil ik wel, goede Boneco...

BONECO. Goed zo!...Dies, om uw zeer goed voornemen, en beste daad, zegen ik u, lief kabouterke, en geef u Sterrenkruimel mee als gids...Ga 't middelste wegelke op en dra zult ge de Muizenberg zien. (legt zijn handen op Perelierke's hoofd)

PERELIERKE. Het geschiede naar uw goed woord...

BONECO. Ga, Sterrenkruimel en verlicht de weg van uw kabouterbroerke met uw beste lichtek, opdat hij zou kunnen herstellen de grote snaar van de vredesvedel.

STERRENKRUIJEL. Om u te dienen, Heer en Meester...

PERELIERKE. Kom, broerke, zet uw beentjes in galop! Mijn schoonste bedanske, heer Boneco! En evenveel voor u, lief Konijntje!

KONIJN. Ik zal u ne keer verwachten met het zelfke, hoor.

PERELIERKE. Ik zal het niet vergeten! (Vergezeld van Sterrenkruimel, gaat hij heen)

met blijde pasjes, al zingend hetzelfde lied waarmee hij opkwam.)

D O E K .

T W E E D E   B E D R I J F .

--:~

De krocht der kabouters. Er hangen guirlandes van mastentakjes en klimop. Er kunnen ook gekleurde lampions hangen. Langs de muren branden toortsen. In een hoek brandt een lustig vuurke, waarboven een pakketel. Een kabouter roert ijverig in de pap, en blaast somwijl in het vuur. De kabouters liggen in groepjes over de grond. Sommigen dobbelen, anderen drinken bier uit zeer kleine potjes, nog anderen eten rijstpap. Er liggen er ook op hun buikje naar het vuur te kijken, met hun beentjes zwierend in de lucht. Een kabouterke loopt rond met bordjes pap of strooit suiker...

Op de achtergrond staat de troon van Kyrie, de koning. Ernaast, op een lager bankske zit Ginneginneke, het ontvoerde koningskind. Ze laat triestig haar kopke in haar handjes rusten... Ginneginneke is een zeer tenger, lief meisje. Ze is wat bleek van droefheid. Ze is zeer simpel gekleed. Een lang wit kleedje, lichtekens slepend, afgeboord aan de hals, mouwen en rok, met een licht paars boordeke. Om het hoofd een fijn diadeemke met een klein sterreke op het voorhoofd.

KYRIE (tot Ginneginneke overbuigend). Ik zou zo geren een lachske zien om uw mon-

deke, lief Ginneginneke...

GINNEGINNEKE. Ik ben te droevig om te lachen, Kyrie.

KYRIE(teleurgesteld). En ik dacht dat dit feest u welgevallig zou zijn...Ik heb het gegeven om u, Ginneginneke...Ge moogt niet denken dat wij u kwalijk gezind zijn, o neen! Liefste kindje, we houden allemaal zeer van u, ik Kyrie, en al m'n onderdanen...Is 't niet, m'n kabouterkens?

KABOUTERS. O ja! O ja!

KYRIE. Ik zou zoveel willen doen om u blij te zien, schoon prinseske...Zal ik de mooiste bloemekens halen uit heel het land? Zal ik u het vlugste reebokje geven met het bruin zijg velletje? Of een tam eekhoorntje? Wat wilt ge dat ik doe opdat ge zoudt tevreden zijn? (legt z'n hand op haar hoofdje)

GINNEGINNEKE. Ge weet het wel, Kyrie, wat me 't meest blij zou maken...Breng me terug bij m'n lief moederke, en m'n grijze vader...

KYRIE(geweldig het hoofd schuddend, springt van z'n troon en loopt opgewonden op en neer). Och Ginneginneke...Vraag me alles...maar dat niet...Ge weet toch dat ge ons appelke voor de dorst zijt...Wij hebben u nodig tegen de te grote strengheid van uw edele vader...

GINNEGINNEKE. Ik houd zo van m'n vader, en van m'n goed moederke...Ze kunnen niet leven zonder hun klein meisje...O, Kyrie, ik mis hen zo...

KYRIE(in de war). Ginneginneke toch...Wij

houden ook van u...Zijn we niet vriendelijk genoeg geweest?

GINNEGINNEKE. O ja, heer koning, ik zou al zeer veel van uw vriendelijkheid hebben genoten, als ik maar vrij was...vrij!..Kyrie, ik verlang naar de tuinen rond mijn vaders paleis...Mijn bloemekens zullen mij wachten, en mijn duifkens zullen hongerig met hun bekske tegen mijn venster tikken...

KYRIE. Lief meiske, bepeins eens even wat wij moeten missen omwille van uw vaders vee?...Is 't niet, m'n kabouters?

KABOUTERS. Zo is 't, heer koning...

KYRIE. Ons schoonste speelplein zijn we verloren...Nu moeten we graven, lange, lange dagen en nachten om nieuwe gangen te maken, en dan...waar zullen we wel mogen spelen, Ginneginneke?... Uw heer Vader is niet lief geweest voor het kaboutersvolkske...We deden hem nochtans geen kwaad.

GINNEGINNEKE. Ik zal pleiten voor uw goed recht, bij mijn vader, Kyrie...

KYRIE. Neen!...Neen!...Ik ken uw heer Vader...O, hij is zo streng!...Ge zult nog wat hier moeten blijven, Ginneginneke... Kom, wees nu eens blij deze nacht...Omwille van het feest...en van de kabouters... en ook een klein beetje om mij...wilt ge?

GINNEGINNEKE. Ik zal mijn best doen, Kyrie.

KYRIE (neemt haar handje en gaat weer zitten). Dank u, lieve Ginneginneke!

(Er staat een heel oud kabouterke op, met een bril op en een dik, oud boek in de handen. Hij heeft er al z'n macht voor van doen.)

WIJSGEERTJE. Genadige koning, is het mij toegestaan u een goede medicijn te geven, tegen alle droefenis?

KYRIE. Zeker, m'n Wijsgeertje... Staat dat in uw geleerd boek? Laat eens horen!

WIJSGEERTJE(lezend). Ende alzo is het bewezen dat er geen beter medicijn bestaat tegen alle triestigheid ende krankheid des herten, dan het lied...

KYRIE. Het lied, Wijsgeertje? Zou ons Ginneginneke kunnen genezen door het lied?

WIJSGEERTJE. Zos is het geschreven door zeer wijze mannen in dit oud boek, heer Koning...

KYRIE. Dan zij u m'n dank, Wijsgeertje, en dies verzoek ik ons Ginneginneke een liedje te zingen tot medicijn voor haar ziek zielke...

GINNEGINSKE. Maar Kyrie! Ik kan nu toch niet zingen!...Ik ben zo droef!

KYRIE(met een sussend gebaartje). Toch wel! Doe uw best maar...Ik luister met veel genoeg... (luistert)

GINNEGINSKE. Dan zal ik een liedje zingen opdat ge mij genadig zoudt wezen, Kyrie... (staat langzaam recht en zingt).

Geen liefde kan me zoeter zijn,
Geen hand zo zorgend zacht,
Dan beiden van mijn moederkijn,
Die ginder op me wacht...
En meer dan van z'n gouden kroon
Met diamanten in,
Houdt vaders harte, innig schoon
Van kleine Ginnegin!

Gelijk een treurend vogelij,
 Bij 't nestje kaal en leeg,
 Ook niet meer lustig-blij kan zijn
 En al zijn liedjes zweeg...
 Zo treurt daarginds mijn moeder om
 Haar weggenomen kind,
 Ze vraagt het weer aan elke blom,
 Ze vraagt het aan de wind.

't Verlangt naar i, uw kindje klein
 't Is ver, en zo alleen!

(Al de kabouters blijven pal staan en nemen daarbij de leukste houdingen. Eentje vergeet z'n lepel pap in te slikken, en blijft zo zitten. Een met z'n bierpot in beide handjes, een midden in de zaal, oogjes en mondje open...De dobbelaars op hun buikje...Intussen komen geruisloos Pereliekerke binnen, met Sterrenkruimel achter zich aan. Hij staat verstomd het koningskind aan te staren, met verrukte oogjes. Het is gedaan en Kyrie is ontroerd. Hij wrijft in z'n ogen. De kabouters klappen in de handjes.)

KYRIE. Zoudt ge denken...hm...dat zo'n triestig liedje een goede medicijn is, Wijsgeerke?...Wel, wel, die toortsen prikkel en wat in m'n ogen...Kijk! Kijk! M'n alderliefste vedelaarke! Eindelijk! (hij treedt op hem toe)

(Pereliekerke hoorde 't niet en schrikt op. De kabouters zijn allen blij opgesprongen en trippelen naar Pereliekerke.)

KABOUTERS. Hip! Hip! Voor Pereliekerke!

KYRIE. Wel! Wel! Daar heeft dat Ginneginneke reeds ons Pereliekerkens harteke betoverd, zie! Hij hoorde aleens m'n welkoms-